

دانشکده الهیات و معارف اسلامی

آگهی دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

رشته: فقه و مبانی حقوق اسلامی

عنوان

تبیین فقهی حقوقی قرارداد ریو و مشروعیت کاربست آن در نظام بانکی جمهوری اسلامی ایران

دانشجو: محسن نوش زادی مطلق

استاد راهنما: دکتر سعید نظری توکلی

استاد مشاور: دکتر محمد علی ابوترابی

دکتر سید محمود هل اتایی

از دانشگاه

از دانشگاه

داوران داخلی: دکتر عابدین مومنی

داوران خارجی: دکتر

دکتر

زمان: چهارشنبه 29 شهریور

چکیده:

امروزه مسائل مرتبط با بانکداری یکی از چالش های مهم برای پژوهش های فقهی میباشد و علت آن هم اهمیت بسیار زیاد برخی ابزارها و قرارداد های متداول اقتصادی در عرصه بین المللی میباشد که برای استفاده در سیستم مالی و بانکداری ایران نیازمند مشروعیت سنجی فقهی به جهت عدم مغایرت با قانون عملیات بانکداری بدون ربا میباشد. یکی از مهم ترین موارد در نظام بانکی مسئله کسری وجوده هر بانک و اضافه برداشت ها از بانک مرکزی میباشد که هم باعث برهم خوردن نظم کاری در سیستم بانکی میشود و هم زیان مالی برای بانک ها به دنبال خواهد داشت.

بازار بین بانکی یکی از اجزای بازار پول و بخشی مهم برای بانک ها میباشد که در آن با استفاده از ابزارهای مختلف میتوانند به مبادله میان یکدیگر اقدام کنند و کسری نقدینگی خود را به صورتی کارا برطرف کنند. اما نکته مهم در این زمینه این است که اکثر ابزارهای مالی متداول جهانی که امکان ارائه و به کارگیری در بازار بین بانکی را دارند، از منظر فقه امامیه و قوانین موضوعه در حوزه بانکداری دارای مشکلاتی عدیده من جمله ربا میباشد. به همین جهت بررسی این ابزارها از منظر ارکان و شرایط آن ها جهت تطبیق آن ها با ملاحظات فقهی و در ادامه به کارگیری آن ها در نظام اقتصادی بسیار حائز اهمیت است. موضوع پژوهش حاضر که به بررسی یکی از ابزارهای بازار پول و بازار بین بانکی به نام توافقنامه باز خرید یا همان قرارداد ریو میپردازد. در این قرارداد مسائلی مانند شرط باز خرید، جایگاه این عقد در میان عقود اسلامی، حکم فقهی سود مندرج در قرارداد و ضمانت اجرایی این قرارداد مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته است. برای این قرارداد در کشورهای اسلامی و در همچنین در کشور خودمان نمونه های مطابق با قواعد فقهی و حقوقی پیشنهاد شده است که به دلیل بر هم خوردن ساختار و ارکان اصلی اقتصادی آن نیازمند بررسی جداگانه میباشد.